Mes esame tokie maži
O šis pasaulis, toks didžiulis.
Tai būkim viens kitam artimesni:
Ištieskim ranką – atsikelt padėsim,
Ištieskim kitą – apkabinsime pečius,
Nusišypsokim – šypsena lai sako,-
Esu tau draugas – būki juo ir tu!

KĄ DARYTI, JEI MANO VAIKAS SKRIAUDŽIA KITUS?

Žinia, kad jūsų vaikas skriaudžia kitus, gali sukelti įvairius jausmus. Vieniems tėvams būna sunku patikėti – juk namuose vaikas elgiasi visiškai kitaip! Kiti gali jausti pyktį ar nusivylimą „ir kodėl tas mūsų vaikas toks...“. Treti gali jaustis kalti, kad nepavyko būti gerais tėvais ir išmokyti vaiko draugiškai bendrauti su kitais.

Visi šie jausmai ir reakcijos yra natūralūs ir suprantami, tačiau svarbu atsiminti – nei problemos neigimas, nei jos ignoravimas, nei kitų – labiau kaltų – ieškojimas nepadės jūsų vaikui pakeisti elgesį, o vaikams, esantiems šalia jo, jaustis saugiems. Svarbu – pripažinti.

Pirmas dalykas, ką tėvai gali padaryti, išgirdę apie savo vaiko netinkamą elgesį – kuo daugiau klausytis ir klausinėti.

Antras svarbus žingsnis – pripažinti, kad vaikas pasielgė netinkamai.

Kalbėtis nešaukiant ir nebarant, svarbu kalbėtis. Svarbu tai, kad tėvai turėtų „ištransliuoti“ vaikui – „toks elgesys yra nepriimtinas ir mes esame pasiruošę tau padėti pakeisti elgesį“.

KOKIE VAIKAI SKRIAUDŽIAMI IR KODĖL?

Dėmesio trūkumas. Mažai dėmesio sulaukiantys vaikai tyčia provokuoja muštynes ar patyčias. Tuomet švelnumas ir užuojauta – garantuoti.
Šeimos modelio pavyzdys. Jei pavyzdžiui, mama šeimoje užima aukos poziciją, vaikas, patekęs į kitą aplinką, ją kopijuoja.
Savęs vertinimas. Kai vaikai blogai apie save mano, jis nesąmoningai save laiko nusipelnusiu skriaudos ir priima ją kaip užtarnautą.
Netinkamas auklėjimas. Mamos kartais nori daryti didelę įtaką vaikams, ypač berniukams, juos labai saugo ir už tokį elgesį jie sulaukia pagyrų.

KODĖL VAIKAI SKRIAUDŽIA KITUS

Šeimoje toleruojamas elgesys. Jei vaikas šeimoje mato smurtą, patekęs į kitą aplink jis kartoja tą patį – skriaudžia silpnesnį.
Smurtas prieš vaiką. Namie mušamas vaikas darželyje atsirevanšuoja.
Dėmesio trūkumas. Vaikas, su kuriuo namie niekas neužsiima, gali tapti piktas, agresyvus.
Televizija, kopiuteris. Matomas smurtas, kai kurie kompiuteriniai žaidimai skatina agresiją, ypač jei žiūrima, žaidžiama dažnai ir be saiko.
Užimtumo stoka. Kartais pakanka vaiką užrašyti į kokį nors būrelį ar paprasčiausiai rytais kartu pabėgioti.

JEI VAIKAS SKUNDŽIASI

Būtinai reaguokite. Kitaip vaikui faktą, kad jį skriaudžia, teks įrodinėti gerokai sutirštinant spalvas.
Išsiaiškinite situaciją. Svarbu išklausyti visas puses: paklausinėti vaiko, mokytojos, kuri matė įvykį.
Šnekėtis. Jei vaikas skundžiasi, klauskite, kaip jis supranta, kad jį skriaudžia, kaip jis jaučiasi, kodėl, jo manymu, atsidūrė tokioje padėtyje.

Neskatinkite agresijos. Jei vaiką nuskriaudė, nepatarkite duoti atgal. Tuomet ir pradėjusiajam muštynes tarytum suteikia teisė dar kartą smogti.

Taikydami nepersistenkite. Vaikus sutaikyti – sveikintinas poelgis, tik nereikia persistengti, liepiant bučiuotis, apsikabinti.

Girkite savo vaiką. Skatinkite normalų elgesį, pastebėkite, koks mažasis protingas, gudrus. Tai suteikia pasitikėjimo savimi, saugumo jausmo. Atžala augs psichologiškai atspari.

Būkite kartu. Jei šeimoje vaikas jaučiasi vienišas, jis gali pradėti meluoti, išsigalvoti, kad jį skriaudžia, taip tikėdamasis sulaukti dėmesio.

Algimantas Baltakis „PEŠTYNĖS“

Stebisi visi vaikai
Susipyko du draugai.
Vienas žodį, kitas žodį
Liežuvius abu parodė.
Du berniukai, du mažiukai
Ėmė peštis, kaip ožiukai.
Tie ožiukai, be ragų.
Net žiūrėti nesmagu.
Juodu pešės gan ilgai –
Kol išdygo jiems ragai.
Juokėsi iš jų vaikai:
Argi pešasi draugai?

Jums, maži ir dideli. Sudarė V. S. Glebuvienė
A. Mazolevskienė V.: Alma littera, 2010

Literatūra:
www.google.com
https://www.tavovaikas.lt/lt/mokslai-ir-laisvalaikis/g-4288-psichologe-ka-daryti-jei-vaikas-skriaudzia-kitus
https://mamyciuklubas.lt/vaikas/psichologe-svarbu-ne-kiek-o-kaip-leidziate-laika-su-vaiku-30705
https://www.15min.lt/gyvenimas/naujiena/seima/patyciu-muziejus-ka-daryti-jei-mano-vaikas-skriaudzia-kitus-1026-585437

TĖVŲ UNIVERSITETAS

„MANO VAIKĄ SKRIAUDŽIA!“

Parengė Kėdainių l/d „Puriena“
Mokytoja metodininkė, dirbanti pagal ikimokyklinio ugdymo programą
Nijolė Satkauskienė

2022 m.